

Microsoft Office

Access 2003 Lekérdezéstől testre szabásig

magyar változat

Dr. Pétery Kristóf

**Mercator
Stúdió**

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	6
LEKÉRDEZÉSEK	9
Lekérdezéstípusok	9
Választó lekérdezések.....	9
Paraméteres lekérdezések.....	12
Keresztáblás lekérdezések.....	13
Módosító lekérdezések.....	15
SQL lekérdezések	20
JELENTÉSEK	24
Jelentések létrehozása	26
Címkék készítése	29
NYOMTATÁS ÉS ADATBÁZIS-VÉDELEM	35
Nyomtatási paraméterek beállítása	35
Nyomtatási kép.....	37
Nyomtatás	38
Hozzáférés beállítása	40
Jelszó beállítása	40
Felhasználói szintű védelem.....	41
Védelem a Felhasználószintű adatvédelmi Varázslóval	44
PROGRAMTELEPÍTÉS ÉS ELTÁVOLÍTÁS	47
A program környezete	47

A program telepítése	49
Újratelepítés, javítás, eltávolítás	53
Termékaktiválás	54
A hordozható Office	54
A program indítása	55
Környezeti beállítások.....	63
Az eszköztárak megjelenítése	75
A menük testreszabása	81
GYORSGOMBOK	83
A Súgó kezelése.....	83
A keresőablak kezelése.....	83
A témakörök ablak kezelése.....	84
Adatbázisok kezelése	85
Nyomtatás és mentés	85
Kombinált lista, lista használata.....	85
Szöveg vagy adat keresés és csere	86
A menükhöz tartozó billentyűk.....	86
Ablakműveletek	87
Eszköztárak kezelése	88
Párbeszédpanelek kezelése.....	89
Beviteli mezők kezelése	90
Munka Tervező nézetben	90
Úrlap és jelentés vezérlőelemeinek szerkesztése	91
Változtatások visszavonása.....	91
Egyéb billentyűk	92
Az Adatbázis ablak kezelése	92
Szöveg törlése.....	93
Szöveg másolása és áthelyezése	94
Szöveg és vezérlőelem kijelölése.....	94
Karakterformázás tervező nézetben.....	96
Kurzormozgatás, beszúrási pont áthelyezése	97

Mozgás táblázatban	97
Adatok bevitele Adatlap és Űrlap nézetben	99
A Nyomtatási és az Elrendezési kép parancsai	100
Weblapok kezelése	100
Az Office Segéd használata	101
ALAPÉRTELMEZETT IKONPARANCSONK.....	102
Adatbázis eszköztár	103
Eszközkészlet eszköztár.....	107
Formázás (Adatlap) eszköztár.....	111
Formázás (Lap) eszköztár	111
Formázás (űrlap/jelentés) eszköztár.....	113
Forráskódú vezérlőelem eszköztár.....	113
Igazítás és méretezés eszköztár	114
Jelentéstervező eszköztár	116
Kapcsolat eszköztár	118
Laptervezés eszköztár.....	120
Lekérdezés adatlap eszköztár.....	123
Lekérdezéstervezés eszköztár	124
Makrótervezés eszköztár.....	124
Nyomtatási kép eszköztár.....	127
Nyomtatott oldal eszköztár	129
Szűrő/rendezés eszköztár	129
Tábla adatlap eszköztár.....	129
Táblatervező eszköztár.....	132
Űrlap nézet eszköztár	133
Űrlaptervezés eszköztár	133
Web eszköztár.....	134
KISLEXIKON.....	136
IRODALOM	212

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A Microsoft komplex irodai alkalmazáscsomagja, a Microsoft Office 2003 rendszer professzionális változata minden, napjainkban az irodákban előforduló igényt kielégítő megoldás. Professzionális színvonalú kiadványszerkesztők szolgáltatásait nyújtja a Word szövegszerkesztő, illetve az internetes képességekkel felruházott Publisher, gazdasági-műszaki számítások, elemzések eszköze az Excel táblázatkezelő, demonstrációk, előadások látványos és hatásos segítője a PowerPoint program, a weblapok kialakítására használható a Frontpage, az Outlook igazi csoportos munkaszervezést lehetővé tevő alkalmazás, amellyel nemcsak levelezhetünk de a csoporton belüli tevékenységeinket szervezhetjük is. Csak az Office professzionális változata tartalmazza a – külön is megvásárolható – Access 2003 adatbázis-kezelőt, amellyel a „hétköznapi” adatbázis kezelési feladatok könnyen, kényelmesen megoldhatók azok számára is, akik nem kívánnak elmélyülni a programozás szépségeiben, de azok számára is megfelelő megoldás lehet, akik éppen a programozással fejlesztenek egyedi, testre szabott alkalmazásokat.

Mivel nyújt többet az Office 2003-as változata a megelőzőnél, azaz az Office XP-nél? Könnyebben, kevesebb kattintással kezelhető, hatékonyabb, több beépített automatizmust tartalmazó, kellemesebb kezelői felületet a kezdő és haladó felhasználók számára egyaránt. A programcsomag számos újdonsága között legfontosabb a megnövekedett teljesítmény és a közvetlen Internetes kapcsolat, a HTML állományok exportja, a programcsomag elemei által különböző mértékben támogatott XML formátum, a továbbfejlesztett adatbiztonság, a csoportos felhasználási lehetőségek kiterjesztése. Teljesen (és meg kell jegyezzük, nem mindenben szerencsésen) átdolgozták a Súgót, új munkaablakok jelentek meg, az Office csomag pedig kiegészült olyan új alkalmazásokkal, mint az Infopath, illetve a Publisher és a Onenote.

Aki e programcsomaggal oldja meg mindennapos feladatait, egy olyan számítógép felhasználói csoport tagjaként végezheti munkáját, hogy biztos lehet abban, hogy az irodai programcsomagok területén 80-90%-os piaci részesedést elért Microsoft alkalmazása szinte szabvány, az e programokkal készített állományok használata során minimálisra csökkennek a kompatibilitási problémák.

A könyv szerkezete segít az Access 2003 titkainak mind mélyebb megismerésében, de – véleményem szerint – a programcsomagnak ez a tagja egy jóval vastagabb könyvet is megérdemelt volna, tekintettel a jelentősen továbbfejlesztett Visual Basic programozási lehetőségekre. A terjedelem így is akkorára bővült, hogy az Office 2003 többi tagjához hasonlóan, a kezelhetőség és a vevői költségtakarékosági elvárásoknak megfelelően több kötetre bontottuk.

Az általános, de a 2003-as programváltozat újdonságaival összefüggő tudnivalókat, valamint az adatbázis tervezés és kezelés elméleti alapjait a *Microsoft Office Access 2003 – Adatbázisok létrehozása* című kötetben ismertettük.

A *Microsoft Office Access 2003 – Űrlapok és adatelérés* kötetben a haladóbb programhasználók számára tárgyaljuk a saját felhasználói felületek kialakítását adatbevitel és lekérdezés számára, illetve az adatbázishoz való internetes kapcsolódási lehetőségeket.

A *Microsoft Office Access 2003 – Lekérdezéstől testre szabásig* kötetben írtuk le az adatbázis lekérdezését, vagyis a jelentések készítését, a program telepítésével, futtatásával kapcsolatos ismereteket, a használható billentyűkombinációkat, ikonokat, valamint e kötet tartalmazza a mindhárom kötetben előforduló szakszavakat, fogalmakat, kifejezéseket összefoglaló *kislexikont*.

Első kötetünkben tehát a Microsoft Office Access 2003 használatával kapcsolatos alapvető ismereteket tárgyaljuk. Számos esetben azonban terjedelmi okokból a bemutatás mélysége nem érte el az eredeti (bár nyilván jóval drágább) kézikönyvékéét. Minden olyan esetre, amikor az adott problémát nem tudjuk elég világosan megérteni ebből a könyvből, javasoljuk a program *Súgó* és *oktató* rendszerének, illetve a gyári kézikönyveknek (Felhasználói kézikönyv stb.) áttekintését. Az ismertetést több helyen példa támasztja alá. Ezek a példák jó részben a program súgójából, illetve a mellékelt mintaalkalmazásokból származnak.

A könyv kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 5.0, (6.0), vagy az Acrobat e-Book Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is.

A könyv tördelésénél egyhasábos, álló B5-ös oldalbeállítás mellett döntöttünk, hogy a képernyőn jól olvasható legyen, illetve a felhasználók az Access mellett megjelenített ablakban, mintegy a munka sűgőjeként felhasználhassák. Ehhez állítsanak be olyan ablakméretet, amelyben az egyetlen hasáb jól áttekinthető. Ezt hivatott segíteni a hagyományos könyvekben alkalmazottaknál némileg nagyobb betűméret is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows 95, illetve NT (2000, XP) operációs rendszer alapfokú ismerete. A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában szeretnék elkészíteni dokumentumaikat, elemzéseiket, egyszerű adatnyilvántartásukat, amihez ezúton is sok sikert kívánunk. Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2005. január
Köszönettel

a szerző.

LEKÉRDEZÉSEK

A lekérdezések segítségével többféle módon lehet megtekinteni, megváltoztatni és elemezni az adatokat, továbbá szolgálhatnak űrlapok és jelentések alapjául is, vagyis a lekérdezések eredményei táblaként jelennek meg. Ezen táblák tartalma tehát az eredeti tábláknak egy adott feltételek szerint megszürt része.

A leggyakrabban a választó lekérdezést használjuk. A választó lekérdezés néhány táblából olvassa ki az adatokat a beállított feltételek alapján, majd a megadott sorrendben megjeleníti azokat.

A lekérdezések kialakítását végezhetjük önállóan manuálisan, de igénybe vehetjük itt is a varázsló segítségét.

A lekérdezések eredménye lehet űrlap vagy jelentés is. Ilyenkor alkalmazzuk a Jelentés Varázslót. A varázsló létrehozza az űrlapot vagy a jelentést, és ha az több táblára épül, létrehozza az alá tartozó SQL utasítást is. Ez utóbbit lekérdezésként is menthetjük. A varázslóval kialakított lekérdezéseken is módosíthatunk Tervező nézetben. A lekérdezések létrehozásához felhasználhatjuk a lekérdezésként mentett (a Szűrés űrlappal, a Szűrés kijelöléssel vagy a Szűrés bevitellel segítségével készített) szűrőket.

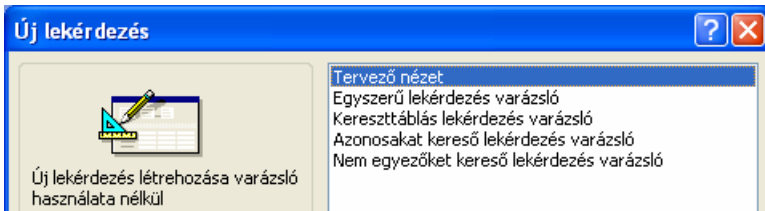
Lekérdezéstípusok

A programban többféle lekérdezés alakítható ki (választó, paraméteres, módosító lekérdezések (táblakészítő, törölő, frissítő, hozzáfűző lekérdezések), SQL (egyesítő, átadó, adatdefiniáló, allekérdezés) és keresztáblás lekérdezések. Ezek létrehozási módja és felhasználási területe eltérő. Egyes lekérdezések eredménye frissíthető.

Választó lekérdezések

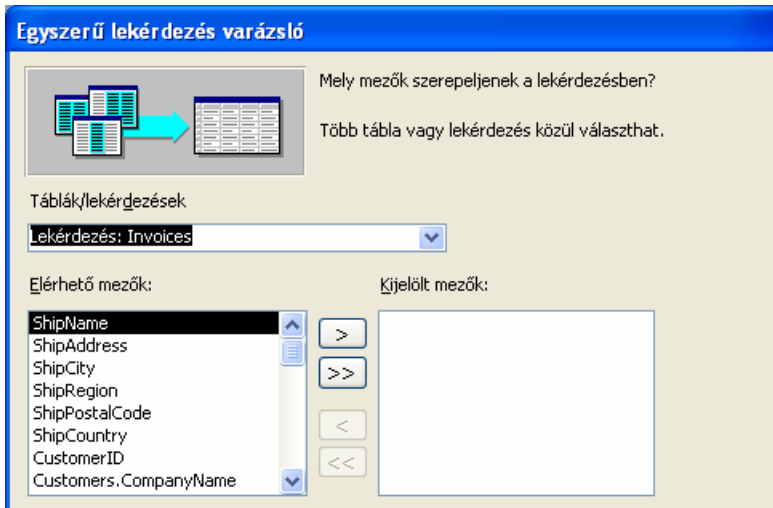
A választó lekérdezést alkalmazzuk a leggyakrabban. Működése során egy vagy több tábla adatait szűri, és az eredményt egy adat-

lapon jeleníti meg, ahol a rekordokat általában frissíteni lehet. A választó lekérdezés felhasználható rekordok csoportosítására, valamint összegek, átlagok, egy mező legnagyobb és legkisebb értéke és más jellemzők kiszámítására. A feltételek között azonban a lekérdezett rekordok számát nem adhatjuk meg. Az egyszerű választó lekérdezést varázslóval hozzuk létre. Ehhez válasszuk az Adatbázis ablak **Lekérdezések** objektumainak lapját, majd kattintsunk az **Új** gombra. Ennek felel meg, ha a **Beszűrés/ Lekérdezés**, illetve az Adatbázis ablak **Lekérdezés létrehozása varázsló segítségével** parancsát adjuk ki, vagy a Lekérdezés ikonra kattintunk.

1. ábra

Válasszuk az **Egyszerű lekérdezés varázslót**, utána kattintsunk az **OK** nyomógombra.

2. ábra

Válasszuk ki a lekérdezés alapjául szolgáló táblát vagy lekérdezést, majd azokat a mezőket, amelyek adatait le szeretnénk kérdezni.